

РЕШЕНИЕ

№ 2341

гр. София, 08.04.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 7 състав, в
публично заседание на 08.03.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маруся Йорданова

като разгледа дело номер **10737** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/, във връзка с чл. 145 - 178 от Административно-процесуалния кодекс /АПК/.

Образувано по жалба от Ж. К. Т., ЕГН [ЕГН], с посочен в заявлението за отпускане на парично обезщетение за безработица /ПОБ/ адрес: [населено място] - ПК 1336,[жк], ул. 214, [жилищен адрес]0 срещу Решение № 1040-21-540/17.08.2020г., издадено от директора на ТП на НОИ С.-град, потвърждаващо Разпореждане № 214-00-631-3 от 19.06.2019г., издадено от ЗА ръководителя на осигуряването за безработица по чл.54ж ал.1 от КСО, с което на жалбоподателката е отпуснато парично обезщетение за безработица в размер на 9 лв. дневно считано от 09.01.2019 г. до 08.05.2019 г. на основание чл. 54ж, ал.1, вр. чл.54а, ал.1 и чл.54б., ал.3 КСО.

Твърди се, че обжалваното решение, с което била отхвърлена жалба срещу Разпореждане № 214-00-631-3 от 19.06.2019г г. на Ръководител на осигуряването за безработица към ТП на НОИ С.-град, било неправилно и незаконосъобразно. Според жалбоподателката, административния орган не е зачел положения от нея стаж като сезонен работник на речен кораб, плаващ под знака на Република К.. Било безспорно, че стажът бил в страна от ЕС, както и че имало документ с безспорна доказателствена сила и установен точен доход за период. Неправилно било приложено основаниято за изплащане на минималния размер на обезщетението за безработица, т. е. бил игнориран преносимия документ по регламента. Иска се да бъде постановено съдебно решение, с което да бъде отменено Решение № 1040-21-540/17.08.2020г., издадено от директора на ТП на НОИ С.-град, а

административната преписката да бъде върната на пенсионния орган за ново разглеждане при правилно прилагане на материалното право, като бъдат присъдени и направените по делото разноски.

В с.з., жалбоподателката, редовно призована се явява лично ,като поддържа жалбата си и моли същата да бъде уважена.

Ответникът - Директор на ТП на НОИ С.-град, чрез процесуалния си представител юрк.П. счита жалбата за неоснователна и недоказана и моли същата да бъде отхвърлена. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, като прецени доказателствата по делото, приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателката Ж. Т. е подала заявление за отпускане на парично обезщетение за безработица на основание чл. 54а от КСО, вх. № 214-00-631-1/17.01.2019 г. Подадено е и заявление за потвърждаване на осигурителни периоди от друга държава-членка на ЕС със СЕД U002 /по образец/, в което оспорващата е поискала удостоверяване на осигурителни периоди в К. както следва: от 25.02.2013 г. до 06.01.2014 г.; от 13.03.2014 г. до 30.12.2014 г.; от 10.03.2015 г. до 06.01.2016 г.; от 18.03.2016 г. до 02.01.2017 г.; от 13.03.2017 г. до 01.01.2018 г. и от 05.03.2018 г. до 06.01.2019 г.вкл.

Предвид факта, че правото на ПОБ в случая ще зависи от периодите на осигурената заетост в К., на основание чл. 54г, ал. 4 от КСО, с разпореждане № 214-00-631-1 от 01.02.2019 г., е спряно производството по отпускане на ПОБ, с мотиви: "До потвърждаване на осигурителни периоди и доходи от К."

Във връзка с извършване на преценка по правото на ПОБ на жалбоподателката, с писмо изх. № 1019-21-3203#2/20.02.2019 г., ТП на НОИ-С. град изпраща до дирекция "Европейски регламенти и международни договори" /Д"ЕРМД"/ подаденото от Ж. Т. заявление за удостоверяване на осигурителни периоди от друга държава-членка на ЕС /К./ със СЕД U002 и приложените документи.

С писмо вх. № 1019-21 -3203#3/10.06.2019 г., Д "ЕРМД" предоставя преносим документ ПД U1, издаден от компетентната институция на К. на 28.05.2019 г.

В получения ПД U1 са удостоверени цитираните от жалбоподателката периоди на осигурена заетост и доходи от заетост, но не е посочено основание за прекратяване на последния период на осигурена заетост, а в допълнителна забележка е посочено, че "(NO I. OF E. TERMINATION REASON A. TO O. R.)" - т.е документа отразява, че няма индикация за причината за прекратяване на трудовото правоотношение според нашите записи.

На основание чл. 55 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, с разпореждане № 214-00-631-2 от 14.06.2019 г., е възобновено производството по отпускане на ПОБ с мотиви: "Потвърден период на осигурена заетост и доходи от заетост по законодателството на К. с преносим документ U1".

С Разпореждане № № 214-00-631-3 от 19.06.2019г., издадено от ЗА ръководителя на осигуряването за безработица по чл.54ж ал.1 от КСО, на жалбоподателката е отпуснато парично обезщетение за безработица в размер на 9 лв. дневно считано от 09.01.2019 г. до 08.05.2019 г. на основание чл. 54ж, ал.1, вр. чл.54а, ал.1 и чл.54б., ал.3 КСО.

Разпореждането е оспорено по административен ред, като е потвърдено с Решение № 1040-21-540/17.08.2020г., издадено от директора на ТП на НОИ С.-град.В мотивите към решението, административният орган е обсъдил, че жалбоподателят има право на парично обезщетение за безработица по чл. 54а, ал. 1 от КСО, но в

случая, в представения формуляр U1 не е посочено не е посочено основание за прекратяване на последния период на осигурена заетост, а в допълнителна забележка е посочено, че "(NO I. OF E. TERMINATION REASON A. TO O. R.)", във връзка с което е приел, че няма данни за начина на прекратяване на трудовото правоотношение на жалбоподателката и предвид разпоредбата на чл. 8, ал. 4 от Наредба за отпускане и изплащане на парични обезщетения за безработица на жалбоподателката било отпуснато парично обезщетение за безработица в минимален размер.

При така установената фактическа обстановка, като взе предвид и разпоредбата на чл. 168, ал. 1 от АПК, съдът извърши преценка за законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, като направи следните правни изводи:

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в предвидения в чл. 118, ал. 1 от КСО 14-дневен преклузивен срок, от лице, имащо интерес от оспорване и срещу подлежащ на съдебен контрол акт, поради което е допустима.

Съобразно задължението на съда по чл. 168 ал. 1 от АПК настоящият състав следва да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган в рамките на предоставените му правомощия съгласно чл. 117, ал. 3 от КСО. Потвърденото Разпореждане № 214-00-631-3/19.06.2019 г. също е издадено от компетентен орган, ЗА ръководител на осигуряването за безработица при ТП на НОИ С. град, въз основа на заповед № 1015-21-279/18.12.2019г., (служебно известна на съда).

Оспореното решение, както и потвърденото с него разпореждане отговаря на изискванията на чл. 117, ал. 5 от КСО, във връзка с чл. 59, ал. 2 от АПК, посочени са фактически и правни основания за издаването им. Същите са издадени при спазване на законоустановената форма. При издаването им не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

Съдът намира, че оспореното решение е издадено противоречие с материално-правните разпоредби, по следните съображения:

Не е спорно между страните, че жалбоподателят има право на парично обезщетение за безработица по чл. 54а, ал. 1 от КСО, като е зачетен осигурителен стаж по законодателството на Република България и по законодателството на друга държава-член на ЕС - К.. Безспорно е и че по отношение на жалбоподателя, който е гражданин на държава - членка на ЕС, спрямо него е приложим Регламент /ЕО/ № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност.

Република България е част от ЕС и като такава е длъжна да прилага европейските правила за координация на системите за социална сигурност на държавите членки на Съюза, като всяка членка е свободна да решава кои категории лица подлежат на осигуряване съгласно нейното законодателство; кои са осигурените социални рискове; какви обезщетения се отпускат и при какви условия; как се изчислява размера на обезщетенията и т.н.

Разпоредбите на ЕС определят общите правила и принципи, които трябва да бъдат спазвани от всички национални органи, институции за социална сигурност и от съда, при прилагането на националните закони, като към настоящият момент тези общи правила и принципи се съдържат в Регламент(ЕО) № 883/2004 на Европейския

парламент и на Съвета от 29.04.2004 г. за координация на системите за социална сигурност, в сила от 01.05.2010 г., както и в Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16.09.2009 г. за установяване на процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 г. Като източник на вторичното право на ЕС регламентът се прилага пряко, т.е съдържащите се в регламента правила, като нормативни разпоредби с обща правна сила, са пряко приложими във всички държави - членки (чл. 288 от ДФЕС) и са задължителни за спазване от националните органи и администрации, от институциите за социална сигурност и от съдилищата, и имат приоритет в случаите на противоречие с разпоредби от националните законодателства. Съгласно чл. 3 от Регламент (ЕО) № 883/2004 г. разпоредбите му се прилагат към всички законодателства (по см. на чл. 1, параграф "л"), относно посочените клонове на социална сигурност (обезщетения и помощи) в т.ч. и относно обезщетенията за безработица (чл. 3, параграф 1, б. "з").

Няма спор по делото, че жалбоподателката като гражданка на държава - членка на ЕС, е лице, спрямо което намира приложение Регламент (ЕО) № 883/2004 г. (чл. 2 от Регламента).

С Регламент (ЕО) № 883/2004 г. са въведени материалноправните правила, принципи и разпоредби в сферата на координацията на системите за социална сигурност на държавите членки. Механизмът на координация на системите за социална сигурност, включващ и обезщетенията за безработица, се основава на четири основни принципа: определяне на приложимото законодателство; равенство в третирането; сумиране на периоди на заетост, осигуряване или пребиваване и износ на обезщетения. По отношение на обезщетенията за безработица общият принцип за определяне на приложимото законодателство е, че лице, упражняващо доходоносна дейност, следва да принадлежи към схема за социална сигурност на държавата, на чиято територия е заето или самостоятелно заето. Специални правила, представляващи изключения от общия принцип, че държавата - членка по последна заетост като компетентна държава отговаря за предоставянето на обезщетения за безработица, са регламентирани в чл. 65 от Регламент (ЕО) № 883/2004 г.

Според чл. 62, § 1 от Регламент № 883/2004 г., компетентната институция на държава-членка, чието законодателство предвижда изчисляването на обезщетенията да се основава на размера на предишното трудово възнаграждение или професионален доход, отчита изключително трудовото възнаграждение или професионалния доход, получавани от заинтересованото лице при последната му работа по трудово правоотношение или като самостоятелно заето лице съгласно посоченото законодателство. Съгласно § 2 на същата разпоредба, параграф 1 се прилага също когато законодателството, прилагано от компетентната институция предвижда специален изискуем осигурителен период за определяне на трудовото възнаграждение, служещо за база за изчисляване на обезщетенията и когато за целия или за част от този период спрямо заинтересованото лице се е прилагало законодателството на друга държава-членка.

Съгласно чл. 54а, ал. 1 от КСО, право на парично обезщетение за безработица имат лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд "Безработица" най-малко 12 месеца през последните 18 месеца преди прекратяване на осигуряването и които:

1. имат регистрация като безработни в Агенцията по заетостта;
2. не са придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст в Република

България или пенсия за старост в друга държава или не получават пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а или професионална пенсия по чл. 168;

3. не упражняват трудова дейност, за която подлежат на задължително осигуряване по този кодекс или по законодателството на друга държава, с изключение на лицата по чл. 114а, ал. 1 от Кодекса на труда.

Според чл. 54б, ал. 1 от КСО, дневното парично обезщетение за безработица е в размер 60 на сто от среднодневното възнаграждение или среднодневния осигурителен доход, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд "Безработица" за последните 24 календарни месеца, предхождащи месеца на прекратяване на осигуряването, и не може да бъде по-малко от минималния и по-голямо от максималния дневен размер на обезщетението за безработица.

Съгласно чл. 54б, ал. 2 от КСО, минималният и максималният дневен размер на обезщетението за безработица се определят ежегодно със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване. С нормата на чл. 11, ал. 1 от Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2019 г., се определя следният дневен минимален размер на обезщетението за безработица за 2019 г.:

1. от 1 януари до 30 септември - 9,00 лв.;

2. от 1 октомври до 31 декември - 12,00 лв.

За придобиване правото на парично обезщетение за безработица, съгласно чл. 54а от КСО, се изисква лицето да е осигурено за безработица най-малко 12 месеца през последните 18 месеца преди прекратяване на осигуряването. При определяне на осигурителния стаж от административния орган са приложени всички относими разпоредби.

Съгласно чл. 61, § 1 от Регламент № 883/2004 г., компетентната институция на държава-членка, чието законодателство поставя придобиването, запазването, възстановяването или продължаването на правото на обезщетения в зависимост или от завършването на периоди на осигуряване, заетост или самостоятелна заетост зачита, доколкото е необходимо, периодите на осигуряване, заетост или самостоятелна заетост, завършени съгласно законодателството на всяка друга държава-членка, като завършени съгласно прилаганото от нея законодателство.

Според чл. 54а, ал. 2, т. 4 от КСО, за придобиване право на парично обезщетение по ал. 1 се зачита и времето, зачетено за осигурителен стаж по законодателството на друга държава на основание на международен договор, по който Република България е страна или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност. Времето, което се зачита осигурителен стаж по законодателството на К. е определено въз основа на представения със заявлението преносим документ /ПД/ U1, с който са удостоверени осигурителни периоди от 25.02.2013 г. до 06.01.2014 г.; от 13.03.2014 г. до 30.12.2014 г.; от 10.03.2015 г. до 06.01.2016 г.; от 18.03.2016 г. до 02.01.2017 г.; от 13.03.2017 г. до 01.01.2018 г. и от 05.03.2018 г. до 06.01.2019 г. вкл., издадено от компетентната институция във К.. В този смисъл, осигурителният стаж във К. е бил съобразен от административния орган, тъй като без него лицето не би имало право на исканото обезщетение.

Не е спорно между страните, че жалбоподателят има право на парично обезщетение за безработица по чл. 54а, ал. 1 от КСО, като е зачетен осигурителен стаж по законодателството на Република България и по законодателството на друга държава-член на ЕС - К.. Безспорно е и че по отношение на жалбоподателя, който е

гражданин на държава - членка на ЕС, спрямо него е приложим Регламент /ЕО/ № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност.

Съгласно чл. 61 от Регламента № 883/2004, компетентната институция на държавата членка, чието законодателство поставя придобиването, запазването, възстановяването или продължаването на правото на обезщетения в зависимост или от завършването на периоди на осигуряване, заетост или самостоятелна заетост зачита, доколкото е необходимо, периодите на осигуряване, заетост или самостоятелна заетост, завършени съгласно законодателството на всяка друга държава членка, като завършени съгласно прилаганото от нея законодателство. Съгласно разпоредбата на чл. 54б, ал. 1 от КСО дневното парично обезщетение за безработица е в размер 60 на сто от среднодневното възнаграждение или среднодневния осигурителен доход, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд Безработица за последните 24 календарни месеца, предхождащи месеца на прекратяване на осигуряването, и не може да бъде по-малко от минималния и по-голямо от максималния дневен размер на обезщетението за безработица. В случая, този осигурителен период касае време, през което спрямо жалбоподателя е било приложимо законодателството на друга държава - член на ЕС, поради което изчисляването на паричното обезщетение за безработица, следва да се извърши съобразно нормата на чл. 62, пар. 1 във вр. с пар. 2 от Регламента. Така компетентната институция на държава-членка, чието законодателство предвижда изчисляването на обезщетенията да се основава на размера на предишното трудово възнаграждение или професионален доход, отчита изключително трудовото възнаграждение или професионалния доход, получавани от заинтересованото лице при последната му работа по трудово правоотношение или като самостоятелно заето лице съгласно посоченото законодателство. Параграф 1 се прилага също когато законодателството, прилагано от компетентната институция предвижда специален изискуем осигурителен период за определяне на трудовото възнаграждение, служещо за база за изчисляване на обезщетенията и когато за целия или за част от този период спрямо заинтересованото лице се е прилагало законодателството на друга държава-членка. В този смисъл компетентната институция, чието законодателство обвързва изчисляването на получаваното обезщетение за безработица с размера на възнаграждението, включително и за определен период, взема предвид само получаваното от лицето трудовото възнаграждение или професионален доход, при последната му работа. Така при прилагането на чл. 54б, ал. 1 от КСО от изискуемите по българското законодателство 24 календарни месеца, предхождащи месеца на прекратяване на осигуряването, за изчисляване на дохода, въз основа на който се определя размерът на обезщетението, се вземат предвид само тези месеци и дни на последната работа, които са завършени, независимо от продължителността на този период. Разпоредбата на чл. 8, ал. 4 от НОИПОБ сочи, че в случай, че по представен

документ, удостоверяващ осигурителен стаж и/или доход по законодателството на държава, с която се прилагат европейските регламенти в областта на социалната сигурност, е необходимо изясняване на осигурителния стаж и/или доход, до постъпване на отговор от компетентната институция на другата държава преценката на правото и определяне на размера на паричното обезщетение за безработица се извършва въз основа на наличните редовни документи и на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО.

В настоящия случай безспорно е установено, че последната работа на жалбоподателката е в друга държава – член на ЕС - К.. Компетентната институция на последната държава е удостоверила по надлежния ред с документ U1, период на последната осигурена заетост от 25.02.2013 г. до 06.01.2014 г.; от 13.03.2014 г. до 30.12.2014 г.; от 10.03.2015 г. до 06.01.2016 г.; от 18.03.2016 г. до 02.01.2017 г.; от 13.03.2017 г. до 01.01.2018 г. и от 05.03.2018 г. до 06.01.2019 г.вкл., както и период на осигурителен доход. Въпреки това, по отношение на определянето на ПОБ на жалбоподателката не са взети предвид данните в представения редовен документ U1, удостоверяващи осигурителния стаж при последната ѝ работа, тъй като органът приема, че няма данни за начина на прекратяване на договора на жалбоподателката и в тази връзка ѝ определя минимален размер на дневното ПОБ. Такъв размер се определя само, ако установените с редовни документи данни, предполагат размер на обезщетението по-нисък или равен на минималния, а в случая няма изложени доводи в тази насока.

Изложените доводи за липса на основание за прекратяване на трудовото правоотношение за неоснователни, предвид приложените по делото трудови договори на жалбоподателката за различните периоди, видон от които същите са сезонни и касаят определен период през годината. Те са последователни и са за почти едни и същи периоди през различните години. Гроното релевира извод за прекратяване на трудово правоотношение поради изтичане на договора на зетото лице, тъй като същия е сезонен.

Разпоредбата на чл. 62 от Регламент № 833/2004 г. е пряко приложима досежно определянето на релевантния доход по отношение на жалбоподателката в случая, доколкото определя, че това е доходът, получен по последната осигурена заетост.

В процесния случай паричното обезщетение за безработица на жалбоподателката е следвало да се определи въз основа на трудовото възнаграждение (осигурителния доход), получавано от нея при последното ѝ трудово правоотношение в К., прекратено на 06.01.2019 година и според нормата на регламента без значение продължителността на това правоотношение. Следва да се използва като база осигурителния доход от последната осигурена заетост за периода 05.03.2018 г. до 06.01.2019 г., във връзка с което следва да се изиска и потвърждение от работодателя със СЕД U004 за размера на възнаграждението ѝ, необходим за изчисляване на среднодневното възнаграждение или среднодневния осигурителен доход, 60%

от който ще представлява дневното парично обезщетение за безработица.

По изложените съображения, съдът намира, че размерът на паричното обезщетение не е определен въз основа на наличните редовни документи, поради което възражението за неправилно определен размер на обезщетението е основателно.

С оглед горното, оспореното решение и потвърденото с него разпореждане противоречат на материалния закон и следва да бъдат отменени като незаконосъобразни. Тъй като съдът не е компетентен да се произнесе по съществуващото на спора, то на основание чл. 173, ал. 2 от АПК преписката следва да се изпрати на длъжностното лице, на което е възложено ръководството на осигуряването за безработица в ТП НОИ С. - град, за ново произнасяне съобразно указанията, дадени в мотивите.

Мотивиран така и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ РЕШЕНИЕ № 1040-21-540/17.08.2020г., издадено от директора на ТП на НОИ С.-град, потвърждаващо Разпореждане № 214-00-631-3 от 19.06.2019г., издадено от ЗА ръководителя на осигуряването за безработица по чл.54ж ал.1 от КСО, с което на жалбоподателката е отпуснато парично обезщетение за безработица в размер на 9 лв. дневно считано от 09.01.2019 г. до 08.05.2019 г. на основание чл. 54ж, ал.1, вр. чл.54а, ал.1 и чл.54б., ал.3 КСО. ИЗПРАЩА преписката на длъжностното лице, на което е възложено ръководството на осигуряването за безработица в ТП на НОИ С.-град за ново произнасяне съобразно указанията по тълкуване и прилагане на закона, дадени в мотивите към решението.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване на основание чл. 119 от КСО /изм. - ДВ, бр. 94/29.11.2019 г., в сила от 03.12.2019 г./.

СЪДИЯ: